

Heu de pagar la Portada de la revista
que s'ha publicat a Barcelona, sobre la qual
hi ha gravat el nom del autor.
També pagueu els Sxos.

2 QUARTOS

CADA UN

VIATJE.

Al dia 25 de Setembre, Viatje del
sol nascut, segons el qual es va fer
el viatje.

En el viatje, el sol nascut, segons
el qual es va fer el viatje.

En el viatje, el sol nascut, segons
el qual es va fer el viatje.

En el viatje, el sol nascut, segons
el qual es va fer el viatje.

En el viatje, el sol nascut, segons
el qual es va fer el viatje.

En el viatje, el sol nascut, segons
el qual es va fer el viatje.

En el viatje, el sol nascut, segons
el qual es va fer el viatje.

En el viatje, el sol nascut, segons
el qual es va fer el viatje.

En el viatje, el sol nascut, segons
el qual es va fer el viatje.

En el viatje, el sol nascut, segons
el qual es va fer el viatje.

En el viatje, el sol nascut, segons
el qual es va fer el viatje.

En el viatje, el sol nascut, segons
el qual es va fer el viatje.

En el viatje, el sol nascut, segons
el qual es va fer el viatje.

En el viatje, el sol nascut, segons
el qual es va fer el viatje.

En el viatje, el sol nascut, segons
el qual es va fer el viatje.

En el viatje, el sol nascut, segons
el qual es va fer el viatje.

En el viatje, el sol nascut, segons
el qual es va fer el viatje.

En el viatje, el sol nascut, segons
el qual es va fer el viatje.

En el viatje, el sol nascut, segons
el qual es va fer el viatje.

En el viatje, el sol nascut, segons
el qual es va fer el viatje.

En el viatje, el sol nascut, segons
el qual es va fer el viatje.

En el viatje, el sol nascut, segons
el qual es va fer el viatje.

En el viatje, el sol nascut, segons
el qual es va fer el viatje.

En el viatje, el sol nascut, segons
el qual es va fer el viatje.

En el viatje, el sol nascut, segons
el qual es va fer el viatje.

2 QUARTOS

CADA UN

VIATJE.

En el viatje, el sol nascut, segons el qual es va fer el viatje.

En el viatje, el sol nascut, segons el qual es va fer el viatje.

En el viatje, el sol nascut, segons el qual es va fer el viatje.

En el viatje, el sol nascut, segons el qual es va fer el viatje.

En el viatje, el sol nascut, segons el qual es va fer el viatje.

En el viatje, el sol nascut, segons el qual es va fer el viatje.

En el viatje, el sol nascut, segons el qual es va fer el viatje.

En el viatje, el sol nascut, segons el qual es va fer el viatje.

En el viatje, el sol nascut, segons el qual es va fer el viatje.

En el viatje, el sol nascut, segons el qual es va fer el viatje.

En el viatje, el sol nascut, segons el qual es va fer el viatje.

En el viatje, el sol nascut, segons el qual es va fer el viatje.

En el viatje, el sol nascut, segons el qual es va fer el viatje.

En el viatje, el sol nascut, segons el qual es va fer el viatje.

En el viatje, el sol nascut, segons el qual es va fer el viatje.

En el viatje, el sol nascut, segons el qual es va fer el viatje.

En el viatje, el sol nascut, segons el qual es va fer el viatje.

En el viatje, el sol nascut, segons el qual es va fer el viatje.

En el viatje, el sol nascut, segons el qual es va fer el viatje.

En el viatje, el sol nascut, segons el qual es va fer el viatje.

En el viatje, el sol nascut, segons el qual es va fer el viatje.

En el viatje, el sol nascut, segons el qual es va fer el viatje.

En el viatje, el sol nascut, segons el qual es va fer el viatje.

En el viatje, el sol nascut, segons el qual es va fer el viatje.

En el viatje, el sol nascut, segons el qual es va fer el viatje.

En el viatje, el sol nascut, segons el qual es va fer el viatje.

En el viatje, el sol nascut, segons el qual es va fer el viatje.

En el viatje, el sol nascut, segons el qual es va fer el viatje.

LO PONTON.

PERIODICH MES CUHENT QUE UN VITCHO.

Redacció y Administració, Arch del Teatro, 21 y 25.

Quína vergonya!...

Estich mes cremat que un cabó de realistas. Sino perque la ploma se'm resisteix á escriure'ls, comensaria aquestas ratllas ab una retafila de renechs, que farian esgarifar a un carrelé y dir à un néo «Ave María Puríssima» mes de doscentes vegadas de carrrera.

Lo que està passant, lo que estich veient, lo que la pobre Espanya 's sent sobre las costelles, obligan à n' això y molt més. Si hi ha gués milicia nacional, estich segur que ja 's farijan barricades; y jo 'us prometo que no seria l'últim d' anarhi, y à sé de Déu que no hi aniria per guanyar, perque sé b' prou que d' aquestas revolucions qui 'n surt mes esquilat es sempre 'l poble; hi aniria solzament per morir matant, y sobre tot per morir y no veure lo que are veig, y que si va continuant com fins are, de segur que 'm farà perdre la vista avans de poch.

—Pero qué tens que estás tan esberat?— podrà preguntarme tothom qui 'm conegui.— Tú, que 'ls altres dissaptes sempre estás de filis, tú que sempre rius y nos fas riure, avuy, tot justament avuy nos mostras una cara de gos de presa, capassab d' espantar à un cabó de cipayos.

—Qué tinch?—No 'u sé. Quan parlo catalá m' tapo las orelles per no sentirme; quan parlo espanyol faig lo mateix; quan me veig entre 'ls meus paisans, voldria que lo Atlàntich y lo Mediterrà, desbordantse y passant per damunt de la Peninsula, s' ajuntessin en un sol mar, ofegant en un instant la terra dels Pelayos, dels Cits, dels Gusmans, dels Berenguers, dels Jaumes y dels Peres, que s' ha

tornat avuy la terra dels Prims, dels Serranos, dels Topetes y dels Xatos dels Encants.

Si en lloc de portar gorra, portés barret ja l'hauria tirat al foch! Això es un escàndol que en un home nerviós com jo, es qüestió de agafar un accident à cada instant.

Hont's' es vist això... Fer una revolució, alsar lo crit de «viva Espanya ab honra» y en lloc de caminar endavant, anar enrera; y y en lloc de la honra desitjada, esqueixar à l'Espanya los vestits que duya, gastarse los drapots per anà à esmorsar y mostrarla als ulls del mon, nua de pel à pel com una.... calla, llengua, calla... pàrta ploma, pàrta, que 'ls lectors s' escandalitsarian... y no pots ser causa de cap escàndol, que bé prou que 'n tenim ab lo que 'ns està donant à totes horas lo Gobern que 'ns ploma.

Quan me recordo de lo que ha succehit desde l'vint y nou de Setembre fins are, illa sanch me puja al cim del cabells! Pensar que ab tota la confiansa del mon destruïrem un trón mes abòrrible que la sebra groga, pensar que cremarem los retrats de una reyna per no deixar ni un sol recort de la nostra vergonya; y veure que ja 's busca un fuster per enganxar los trossos esbarriats de aquell móble deshonrós, y veure que s' está buscant també per tot lo mon un home que vulga continuar la comèdia fastidiosa que à crits y à xiulets acabarem en 29 de Setembre, es cosa que no 's pot veure ab calma, y que si dura, lo que es à mi 'm mata de passió d' ànima.

Pensar que creyam ser cert lo crit de «moralitat y economías» que per ilusionarnos llenavan los homes que 'ns governan; pensar que 'ls llansavan desde esa sèva y que nos altres los sentíem desde l'carrer sortir per la finestra oberta de bat à bat, mentres tal

vegada à dintre s' entretenian à l' hora fent nombraments escàndolosos, inspirats per favors particulars rebuts, ó per serveys immorals prestats al partit; pensar que aplaudian aquests crits que creyam patriòtichs y veure que 'ns ha caigut à sobre una plaga d' empleats inútils, verdaderas sangoneras del pais, y veure que ningú cobra y tothom paga mes que avans; y veure que 's donan entorxats als generals que arruinan poblacions, y graus als coronels que atropellan la llei fusellant sense formació de causa, ganas me venen de clavar-me un tiro per acabar de una vegada, ó de, renegant de l' honradesa y de les ideas, sentar plassa de cipayo, per viure sobre 'l país y tenir l'esperansa de arribar à general, cometent excessos y barbaritats que scandalisjn al mon, mes de lo què las actuals l' escandalisan.... perque ab lo mèu genit quan faig una cosa, la faig b' feta ó b' la deixo corre.

Pero no... no... Si 'm clavava un tiro no podria veure la vinguda del nou rey, ni la cayguda del home que s' atreveixi à asseure's al Trono que de tant tronat segronxa y grinyola, burlantse del que ab son pes vulga abatre l' orgullós. Si 'm seya de la situació hauria de ferri cortesias; y jo vuy conservar la libertat de riureme'n à totes horas sense que ningú hi tinga res que dir.

Veure que 'ls homes que 'ns governan ab mes amor propi que 'l del 'asa que al mig de un camí s' atasca, sens que bastin à ferlo corre les xurriacadas de la terraire que 'l monta; veure 'ls seguir lo mal camí, à pesar de que en ell hi han caygut déu mil vegadas, y això tenint un de b' al costat, llis, pla, recte y escombrat; veure 'ls cridar per le vinguda de un rey, à pesar de que ja s'han en-

fitat de tant menjar carbassa, es una cosa francament que desespera y que 'm fa cremar de la manera que 's trasllueix en estas rallas.

— ¿Comprendes are, lector del *Ponton* perqué tineix un humor mes negre que la tinta ab qu e scrich aquestas lletres?...

Si en vista de lo que t' he dit te 'n fas cárrec, encara no 'u sabs tot. L'Espanya 'm put, los toreros, los soldats, los cipayos, la llenga espanyola, l' escudella, tot lo que s' olor d'Espanya 'm donabasca. Si me estich aquí un quan temps ja no m' en moch; y no me 'n mouré per que després de la mort vé 'l cementiri; y com lo cementiri no 's trasladi de puesto, allá hi estaré fins que al dia del judici lo carril me transporti á la vall de Josafat.

Lo que es per mí ja seria als Estats Units. Desde que s'ó nat que espero la república. Hi passat mes de vint y cinqu anys esperantla, y la república no vè. De aquí als Estats Units s' hi vā ab pochs dias. Si hi pogués anar nadant, já hi fora temps há. Pero are com que 's necessitan diners...

— ¿M' entens comprador del *Ponton*?... ¿Sabs lo qué 't toca fer?... En lloch de pagar dos quartos de cada número, dónan un ralet... Al cap de unes quantas setmanas cubreixo 'ls gastos del viatje, y toco 'l dos.

Ja veig lo que 'm dius... calla!... Tú 't pensas que si me 'n vaig ja no penso may mes ab lo *Ponton*. Donchs no senyor. Desde allá dalt enviaré 'ls articles, y aquests serán divertits conformes ab l' estat natural de la mèva ànima. D' altre manera, ó bè 'm moro de aquí a pochs dias y en tal cas... tururut dotze horas... ó si visch, estarás condemnat á roseigar lo neguit y mal génit que 'm corseca, fins y tant que ni jo, ni tú, ni Espanya entera tinga res que le hi fassa abaixar la cara de vengonya.

MOSSEN BORRA.

Ranxo.

No podém deixar pasar aquest número sense consagrar un recort als que, insultats vilment per un Gobern sense conciencia, no oint mes veu que la de la sèva sanch irritada 's llenaren á la lluya are s' un any, al crit de República federal.

Espanya presenció lo grandiós espectacle de veure sos camps cuberts de gent armada. Los carrers de las ciutats s' ompliren de barricadas. La bandera republicana esbategà als aires purs de la patria, y de tot arreu ahont havia penetrat la llum republicana, sortien cors lleals, que sentintse la coissó de una bofetada insamant, volgueren venjar la sèva deshonra, pera poder al següent dia tornar á alsar la cara devant de tot lo mon sense 'ls colors de la vergonya.

Sortiren nostres germans al camp y foren vençuts. No 'u foren, no, per falta de valor. Los turons del Vallés, los carrers de la Bisbal, de Barcelona, de Saragossa y de Valencia, las planes del Ampurdá, l'Espanya entera es testimoni viu de son heroisme, y mentres l' home puga parlar, mentres l' humanitat existeixi, viurà lo recort de l' última campanya federal y 's dirá per tot arreu que 'ls que per son propi impuls s' alsaren, sens mes armas que

'l desig de venjar una ofensa rebuda, sens mes organització que 'l mateix sentiment que 'ls animava, caygueren al impuls de una forsa millor dirigida y per endavant arreglada maquiavèlicament per destruirlos.

¡Héroes republicans, los que morireu ab lo nom de nostre ideal als llabis, los que 'us sacrificareu en aras de nostras sagradas ideas; morí vostre cos; mes lo recort de vostres fets, lo recort de vostre honradesa, lo recort de vostra vida, viu encare y viurà sempre en lo cor dels qui 'us accompanyaren, y en lo cor de tots sos descendents!

La causa que conta ab màrtirs es ja invencible. Las petjades que estampareu en vostre gloriós camí, no poden ja esborrarse, y may faltan, may podan faltar homes disposats á seguirles, morint en lo punt mateix en que morireu, ó arribant mes enllà que vosaltres, conseguint lo que vosaltres no poguereu conseguir, la victoria de vostra idea; lo triunfo de la república democrática federal.

— No sabéu las quatre lletres que porta 'l capità manaya á n' al pendó, quan vā á la professió del Dijous sant?

Aquelles S. P. Q. R. forman un record de la república romana, que per moda vā conservar 'l imperi.

Avans significavan; *Senatus Populus Que Romanus*; es á dir: *Senat y Poble Romà*. Després se 'ls doná un' altra interpretació per l' ingeni del poble, y jo 'm recordo quan era ric que 'l pare me las feya llegir á la sèva manera, primé al dret y despresa al revés, dominant per resultat aquesta combinació: *Sastres Pobres Que Robéu, Robéu Que Pobres Seréu*.

Donchs bè, actualment lo general Cadorna torna á usarlas; pero entre las diverses interpretacions que poden admetre, las hi dona la següent:

Sense Papa Queda Roma.

Lo germà del noy Tero, que es un noy mes terço encare, ha perdut 'l empleo.

Lo pobret era suavo pontifici.

Per lo que, no tenim de desconfiar en avant de véurel per aquestas montanyas, defensant la causa del seu germà, y fent la mistat als capellans de la partida.

La causa carlista ha adquirit ab ell un brau defensor. Era tant valent que quan convenia sabia véncé 's á sí mateix, que es la millor victoria. Quan los italians atacaren á Roma, estava á punt de fer un disbarat; pero... mes s' estimá contenirse y fugí del lloch que hauria inmortalisat ab las sèvas valentias.

Aixis donchs promet ser un carli de cap d'ala. Si fuig del modo que ha fugit de Roma, serà lo primer... que guanyarà la frontera.

MES ENCARE D' AQUELLAS FRASES.

Si 'l noy pot ser rey d'Espanya, tindrém un refugi 'l dia que 'ns treguin d' aquí.

Joan, rey de Saxonía.

Si mon germà es rey, faig carambola; no ambiaciona el meu regne y cobro un aliat.

Heréu de Saxonía.

Rey de Espanya y Portugal ab la aprobació de espanyols y portuguesos, accepto; pero rey d' en Prim de cap manera.

Jordi, príncep de Saxonía.

Si la corona de mon germà Lluís va á n' al meu home, millor. Si queda destronat que prengui paciencia.

La dona d' en Jordi.

— Vendean! ja través de la terra que 'ls colga, vos miran los xuans!

M. de l' Herbergeusent.

Per quartos no us espantéu marellos, aquí van dos milions de franchs.

Zafiropolo.

Lo correu de Paris lo porto jo; vaig á Tours. Si tiréu gastaréu la pòlvora en salva. Veyam si hi arribéu ija! ija!

Juli Durnof.

La patria està en perill. Abrassemuos tots.

Edgard Quinet.

Quedan suspesas las eleccions. Ara es hora d' espulsar al estranger. Per constituir un govern, precis es que tingui patria.

Glaïs Bizoin.

Ni un pam de nostre territori, ni una pedra de nostres fortalesas.

Le Fló.

Prou marellosa, no mes caricatura, valor y forta; siguem homes.

Laurier.

Imitem als espanyols del any vuyt y tot lo mon al veurer un francés, dirá: *Jun valent!*

A. Esquirós.

« Lo pare no tolerarà que son fill sia esclau » diuhen las escrituras, jafora l' estranger! ¡Tots contra ell!

Felix Dupanloup, bisbe d' Orleans.

Que 's matin! Al costat de Napoleon me la passo molt bé.

General Reille.

Los professors entran per alla ahont surtan; los prussians t' han tret, potser ells t' hi tornarán á posar.

Duquesa de Hamilton.

Llensém la ploma y agafém lo fusell. Cap á matar prussians.

Ceseri Tressera.

Nosaltres fem l' avansada. Vinch ab cents homes que... aviat los veureu.

Felip Cancelo.

No necessito la companyia de la porra. So prou jo sol.

Rodriguez, director de la Nació.

Si fins los escriptors se fornan *porristas*, se rà qüestió de anar vestits de ferro, ab una ametralladora sota la xella.

Mantilla, director de la Política.

Faig lo que 'm dona la gana. En la mèva província só un rey. Al que no li agradi que ho deixi.

Martinez, gobernador de Tarragona.

Anémsen à Madrit ara que la patria està en guerra. Es un cop molt bufo.

Offembach.

Sr. Regent, ajudi al Papa; mirí que ho té de menester y vosté com a gefe d' Espanya hi està obligat.

Francisco Mestres.

Prou saynete. Mister Hume y un servidor de vostés fém companyia.

Grau.

Los que 's gastin una peseta ab nostre The indy, son preservats del tifus icterodes.

Mister Hume.

Com que tampoch es agrahit lo que fem, me 'n vaig.

Rector de Sant Agustí.

[Noy, si arriba á venir aquesta porqueria dos mesos avants, me divertia ab la barraca!]

Cupinyas.

Un tros de paper que 'n diuhen un titol, val mes que la vida de molta personas.

Ramis.

La qüestió es vendre ácit fenich. Lo demés son trons.

Comelerán.

Lo carbó vegetal es lo millor desinfectant. ¿Ves si s' ha mort cap carbonér?

Ramon V. García.

Embrutém paper ara que 'm topa.

E. Jover.

Ara m' han trompat. Sense gent á la Barceloneta, no bi haurá mercat y no habenthi mercat no hi pot haver fruya. ¿Cóm me llueixio jo? Qué faig llenesar?

Feliu.

(Se continuará.)

Mes ranxo.

—Respecte lo molt que 's mormura dels cipayos, sobre si fan aixó ó si fan allò, si beuen aygua ó si beuen vi... ningú podrà treure 'm del cap una cosa...

—¿Y qué es aquesta cosa?...

—Que 'ls geses están sempre serens.

—Perqué?...

—Home, perque si estessin núvols no se 'ls veurian las estrellas que portan á la màniga de la livita...

—Llavors digas que en tot cas qui està serena es la livita que porta las estrellas.

—Sí, pero aixis com lo traigo no sá 'l frare, la livita sá 'l cipayo.

Los gats y gossos de la Barceloneta 'ns han passat un escrit que no publiquém per sa llargaria; nos diuhen que han olorat que se 'ls volan repartir bolas de estrignina y que avans de menjárselas mes s' estiman morir de fam.

«Fenthó aixis, anyadeixen, legrarém una llegítima venjansa del homes que de tal modo 'ns maltractan. Fent per manera de morir dintre las cases tancadas, empudegarém l' espay, y quan torni la gent de Montalegre, á la febre groga succehirà la pestilència y á la pestilència la mort. Llavors completament satisfets los nostres ossos se remourán dintre la

tomba, y per tot l' espay de la Barceloneta ressonerà un terrible *marramau*, que farà fugir altre vegada á las autoritats esporuguidas. Aquell *marramau* voldrà dir que la nostra venjansa haurá sigut completa, y que no en vá s' insulta y s' enmatzina als fidels amichs del home, als casolans gats, y als pobres gossos que tantas vegadas tot fent ballugar la qua han llepat las mans dels seus amos mes ingratis que 'l govern de 'n Prim».

«No es vrifat que en lo de la venjansa, no 'ls falta mes que aseitarse pera semblar homes de dabó, y que en molts de las cosas que diuhen tenen mes rahó que 'ls homes?...»

Diu que han aparescut carlins á la frontera de Portugal.

Aixis tindrán mes aprop la frontera quan sentin que 'ls estalonan.

Densá que en Gaminde es fora, que á Barcelona l' hi han tret un pés del pit de mes de cent mil quintás.

«No seria bó, are qu' ell no l' ocupa, aprofitar lo palacio per hospital provisional?...»

Es cosa de pensar 'hi una miqueta y recomeném la idea á la Junta de Sanitat.

Lo Papa vá tenir en lo plebisciti lo considerable número de 46 vots.

Si 'l Papa hagués sigut jove, de segur que á pesar de la sotana morada hauria fet 46 bòts de admiració, donant 46 cops de cap al sostre.

Lo *Tiro nacional* en lloch de posar al cap d' avall de tots los sèus oficis—Salut y fraternitat—hi escriu—Salut y *Tiro Nacional*.

Vaya un modo de saludar!...

Aixó es lo mateix que clavar un tiro á un home, y mentres bamboleja ab la bala á la panxa, corre á pulsarlo per veure com està de salut.

Quan ho dich jo que sempre 's veulen coses novas!... Ja seya bé aquella vella...

—¿Perqué 's vá celebrar la reunió del dimarts en lo teatro saló del Camps Elisisos?...

—Per no cansar tant als caballs del senyor Gobernador.

—Pero home ¿no hauria valgut mes ferho á Novetats, al Prado ó bè á Talia que es mes prop de Barcelona...

—No per la rahó de que Talia, Novetats y 'l Prado son mes lluny del Desert de Sarrià que 'ls Camps Elisisos.

—Ah.... tens rahó!.... No hi havia atinat.

Diu que las *Corts* no s' obrirán fins al dia dels morts?...

Aixó vol dir que las *Corts* constituyents son mortas, y que en aquell dia vol algú ferlashi la autopsia, ó que las *Corts* han de morir á mano armada.

Lo *Gil Blas* de Madrit se burla dels republicans que volan anar á França á defensar la república.

Lo *Gil Blas*, no obstant passa per república, y cada vegada que surt, la primera cosa que diu es que professa las nostras ideas.

Per ço no trovém estrany que 's burli de sos corregionalis perque fan una cosa ben feta.

Jo coneixia un xicot que era coix de nai-xensa y que tenia á tanta gloria 'l serho, que 's burlava de sa mare perque anava dreta y 's reya dels sèus germans perque corrian mes qu' ell.

Desde avuy obrim una suscripció en nostre periódich per comprar unes crossas al *Gil Blas*.

Als mártirs de la República federal.

RECORD.

Un home abofetejava á un infantó que creixent, lo seu porvenir mirava en esplendorós orient.

Mes a pesar de sa infància se girà, y ab arrogància la bofetada tornà...

No fou sa cara creada per dura sempre marcada ab los cinch dits de una mà.

Al crit encés de venjansa los camps s' ompliren de braus, corrent tots á la matansa dels servils y dels esclaus.

Los tiros ne resonaren, ab sanch los camps se regaren, la mare al seu fill plorà...

Mes s' aixecà una barrera que féu tornar endarrera al rey que en vindre pensà.

Qui es are que á aquesta terra á reynar vulga vení?...

À qui 'l valor no l' aterra dels nostres héroes de ahí?

La alta barrera aixecada de cadávers es formada, d' aquells que 's feran matá; mes darrás de sa espesura encare hi viu per ventura un poble republicà...

La barretina vermella, la canana y lo trabuch conservan com maravilla los fills dels héroes del Bruch.

En son pit viu l' honradesa, en son cor la flama encesa dels mes nobles sentiments... Guarda 'l record de sas penas, y corra dintre sas venas la sanch roja dels valents.

Y mentres sos pichs aixequi lo punxegut Montserrat; mentres sas aigües no assequi la corrent del Llobregat,

en lo pit del hom que avansa no morirà una esperança com no morirà un record.

Una pedra ab sanch tenyida viu mes, molt mes que una vida, viu mes enllà de la mort.

Màrtirs de la democracia, no tots la mort vau sofrir, la vostra trista desgracia sols lográ 'ls cors enardir...

Y demà al crit de victoria s' alsaran plenes de gloria vostras sombras celestials, y sonrientne d' alegria benehiréu l' hora del dia en que 'us fereu inmortals.

DIALECHS COLLITS AL VOL.

—Sap en Panxo?

—Aquell qu'ehrabona ab aquella modista.

—Aquell mateix.

—Qué li ha passat?

—Se 's tornat tisich.

—No ho crech. Tant gras qu' estava...
—Tant si estava gras com magre. ¡Oh! y ha sigut ara, que 't pensas! Tot cop y volta. Mira, fuig d' aquí esparverat dimars, arriba à Terdera, may que hi bagués anat! allá l' esperava, á n' ell y altres passatgers, una junta que 'n deyan de sanitat, l' entregan á dos homes que anavan ab carrabina, lo fan caminar una hora ab un sol qu' estaballava; arriban á una caseta, 'l fican dins, lo revestejan de cloruro, lo tancan ab clau y á la mitja hora l' obran. ¿Qué 't pensas que va sortir? Lo van haver de treure. Lo retornan, vol parlar y no pot. Ay que tinch, ay que no tinch. Sabs qué tenia? Una irritació tant forta al coll que ha anat á parar á la tisis...

—Si qu' es llàstima!

—Encare no ho saps tot. Quant va ser retornat tingüé de pagar crech que mitja pesseta pel treball de fumigarlo.

—Home, això es molt natural; també 'ls que cauen malalts pagan las medicinas que 'ls portan al clòt.

—No trovo un metje.

—En vols trovar? ves al carrer dels Metges.

—Y apotecaris....?

—No se ahont paran.

—¿Qué vol dir alcalde accidental?

—No 'u sé. Deu voler dir un alcalde alt que té accidents.

—Y això altre Anton Camps y Pi, secretari habilitat?

—Vol dir que 'l secretari té habilitat.

—Vaya una habilitat; fa una alocució diumenge als barcelonins y 'l Brusi diu que clava bofetades á la gramàtica.

—Los pobres que surten de Barcelona y van pèl mon se diverteixen.

—No; t' has errat; 'ls diverteixen. ¿Crech que parlavas per això de las fumigacions, quarentenes y altres coses menos passadoras, eh?

—Per això mateix ho deya. Si aquest temps dura, 'ls barcelonins que gosin sortir del terra de la Ciutat, potser no hi entrarán mai més.

—Oh, ja era de veure, era una conseqüència lògica. Com que nostre arcalde va dir, posantho ab lletras de pam: «Desinfecció», las poblacions de fora han dit de 'l que tú vols te n' ompliré las butxacas.

—Has vist á Tarragona tota la població quina serracina al saber que hi anava á descagar el vapor «Maria»?

—Y ab rahó: aquí haguessin fet lo mateix.

—Aqui, cá! al contrari! Porta 'l mal, descarrega 'ls cuyros; la gent se mor, los cuyros á dintre amagatzemats en lo carrer d' en Tantarantana; per aquells vols la morlandat es grossa, la prempsa crida, y 'ls cuyros per aixo allá com si ningú digués res.

—No hi ha pitxó sort que 'l que no hi vol sentir.

—Si marxode Barcelona, saps ahont aniré?

—Ahont?

—A Valencia.

—Si que vas lluny.

—Jo 't diré, es fet ab especulació. Als que procedeixen de aquí els tancan al turin, y si mentres hi so tancat donan una corrida, la veig de franch.

—Ja es pensar!

—Digam ¿qué farias?

—Perquè?

—La Marieta es á Manresa, y 'l papá no 's vol mouer del Putxet.

—¿Ella dius qu' es á Manresa?

—Sí.

—Y tú vols anarhi?

—Ja 'u pots pensar.

—Be, donehs hi anirás, fes lo que 't diga.

—¿Qué?

—Es molt senzill. Arribas á casa tèva, fas una raresa, ton pare t' agafa de la ma, 't porta á l' hospici, t'hi deixa y com que als noys que tenen acullits los portan á Manresa, demà veus á la Marieta.

—Això es voler que 'l mal se apoderi.

—Perquè?

—Home, ves ara á l' ajuntament que li costaria mudar el nom al carrer de 'n Groch; si la febra ho arriba á saber s' hi casa y digam qui ho aguenta? ¡pobres de nosaltres! Si ara ella sola fa 'l que vol, figurat casada ab un home del seu color ¡si 'n feran tots dos d' estragos!

—D' ahont vens ab aquesta camisa tant bruta?

—Encare li portaré mol mes. No 't dich sino que 'l haig de portar, fins que s' acabi 'l tifus te y rodas.

—Ay, ay, ¿perquè?

—Pérque jo tinch la bugadera á Horta, y 'l bon home del senyor batlle no la deixa venir á Ciutat.

—Vet aquí dos batlles qu' están en pugna: lo nostre diu Llimpieza, y 'l d' Horta brutis-sia.

Mes ranxo per variar.

Segons hem vist en los edictes del Registre civil, lo célebre Penyascos se casa ab la filla petita del cònsul anglès.

Nos alegrém de saberho, y nos n' hem alegrat molt més al veure que la nuvia es filla de Washington (Estats Units).

Ja 'u veuhens! En Penyascos casat ab una republicana... Es cosa de treure 'l barret del foix, lo barret mateix que hi haviam tirat llavors de les garrotadas.

Alegreus republicans!... Alégrat Lopez... No més garrots... No més porra... Ja s' han acabat los temps de portar lo rewolver á la butxaca...

Pero ay!... Ploréu, sastres, que s' han acabat també 'ls temps d' adovar butxacas foradadas pèl pés dels rewolvers.

La ciencia ha adelantat de una manera extraordinaria.

Ja no son los globos aerostàtichs de Paris, ni 'ls canons Krupp, ni las ametralladoras que 'ns ho diuhens, sino lo que ha succehit á la Barceloneta.

De la noche á la mañana, en un barri en que se n' hi morian catorse ó quince cada dia, no se n' hi moran mes que tres ó quatre, y fins hi bagut dias que no se n' ha mort ni un, y encare aquells perque ja hayan sigut atacats de la malura.

¿A qué déu atribuirse aquest miracle? ¿L' han fet los metjes?...

Això de metje es ja una idea rancia. Are, á l' any 1870, la febra groga s' cura per medi del carril. Aixís ha succehit á la Barceloneta; aixís succehirá á la Habana demà que s' hi presenti la enfermetat reinant sense corona, y 's decideixin la gent á desocupar la ciutat.

Jo crech encare una altra cosa mes eficas. Si no hi bagués gent no hi hauria malalties. No es viral?...

Matémnous tots?... Au!... Pero jo vull ser

l' últim de ferho, com á inventor que só del procediment.

La Convicció ha publicat una sèrie de articles, baix lo titol: *¿QUÉ VOLAN LOS CARLISTAS?*... *¿Qué volan?...* Vaya unes preguntes de fer... *¿Y vosté es carlista y no sab això?...* Vaja, si es que vol saberho ja l' hi dire. Los carlistas... volan que 'l temps reculi, que las boinas que portan no se 'ls arnin, y que la tunyina que 'ls donan una vegada á l' any no siga tant salada com fins are.

Telégramas.

MADRIT.

En Ruiz Zorrilla segueix sent lo bot. Se l' hi ha fet present que *qui bota, no sopar* y ha respondit que s' aconsolava de no sopar en la taula del presupost, ab tal que passis la sèva. L' enrabiada l' hi dura y 's creu que de tant fer morros l' hi quedará aquest vici. Aquesta es l' opinió dels metges mes enllustrats.

L' Olózaga ha presentat la sèva dimissió, fundantse en que actualment ni per quatre vegadas lo sou que té, 's queda á Paris, á punt de ser bombardejada.

S' ha proposat a n' en Rivero que aixís com va anar á Barcelona per la qüestió de la febre groga, anés á Valencia per la qüestió de las inundacions. Ha respondit que en questions de ayuga no hi vol saber res.

PARIS.

S' está fent un globo que trasladarà Paris á un altre puest.

Los coloms que surtan de la ciutat ab despaigs sobre la guerra, sempre que passan per damunt del camp prussià s' hi embrutan.

Si se 'ns acaban los queviures, anirém á buscar carn prussiana per fer bisteks.

BERLIN.

En una emboscada pels franchs tiradors francesos nos han mort al princep Adalbert de Baviera y als Duchs de Nassau y de Reuss.

Aquest últim no es lo compte de Reus, Paris y Londres, com equivocadament se creya, sino un alemany que anava ab l' exèrcit prussià.

Los ho comunico perque no fassin iluminaries.

ROMA.

Resultat del plebisciti: 46 majordom tides d' home que digueren sí y tots los de més que digueren no.

Aquest resultat no ha destruït per eo, l' infalibilitat del Papa.

LA SABINOSA.

Continuan las barbaritats.

TORRE DE 'N GOMIS.

Avny lo general s' ha llevat á dos quarts de déu del demati. Diu que fa temps que busca 'l medi de bombardejar la febra amarilla.

Diversions públicas.

Ab motiu de la febra groga s' han suspés las funcions del Teatro Real, perque 'ls señors y 'ls pudientes (podents) son foral de la ciutat.

En quan al Teatre Republicà, s' ha ofert l' edifici per hospital provisional, y 'ls actors omplen la plassa d' enfermés.

Imp. de Luis Tasso, Arc de Teatre, n.º 21 y 23.